

Johann Kaspar Mertz gitarskole

Johann Kaspar Mertz (1806-1856) var en af de bedste komponister for guitar i første halvdel af 1800-tallet og var en aktiv musiker, der gav koncerter over det meste af Europa. Ofte turnerede han sammen med hustruen Josephine Plantin, der var pianist, hvilket betød, at de begge komponerede en del duetter for de to instrumenter. Mertz har desuden optrådt for den purunge Ludwig II af Bayern - Richard Wagners protegé - og ægteparret Plantin/Mertz var musiklærere og musikere hos den kejserlige familie i Wien.

Som solist optrådte han i stigende grad med en guitar med 10 strenge og hans koncertværker, der generelt forblev ukendte til langt op i 1900-tallet, hører blandt hans bedste kompositioner.

Den russiske adelsmand og amatørguitarist Nikolai Markaroff, der har beskrevet gitarmiljøet i Europa omkring 1800-tallets midte opfattede Mertz som den største gitarkomponist og brugte megen energi på at støtte ham, hvilket måske er årsagen til, at han vandt 1. prisen ved Markaroffs konkurrence i Bruxelles i sommeren 1856.

I 1848 udgav forlaget Tobias Haslinger i Wien Mertz' gitarskole, som er en af de mere kortfattede skoler. Skolen hører til de praktiske gitarskoler, hvor teksten er holdt på en minimum. Den er inddelt i to dele med en teoretisk del, hvor der gives grundig instruktion i node- og rytmelæren. Til gengæld er der stort set ingen guitarteknisk instruktion. Sidestilling, anslags- og gribeteknik overlades stort set til læreren eller eleven. Dog understreger Mertz, at man ikke skal støtte højre hånds lillefinger på dækket, da han opfatter det upraktisk og gammeldags.

Det fremgår af skolen og af Mertz' værker i øvrigt, at han brugte tommelfingeren på venstre hånd, men han skriver ikke noget om det i skolen. Til gengæld menes det, at Mertz var blandt de guitarister, som benyttede negle på højre hånd. Ikke at han skriver om det, men det fortælles, at han rejste rundt med et stort lager af strenge, da hans negle meget hurtigt ødelagde tarmstregene.

Skolens værdi ligger i de tekniske øvelser i skolens praktiske del, som indeholder nogle fine øvelser for højre hånd. Det fremgår i øvrigt af Mertz' koncertværker, at han må have haft en rimeligt habil højrehåndsteknik.

Skolen indeholder også en række skalaer og kadencer, men i modsætning til Carcassi, stopper Mertz ved 4 fortegn og kadencerne er mere udviddede end Carcassis mere traditionelle tonale kadencer. I modsætning til Carulli og Carcassi anslår Mertz alle seks strenge med i og m. Dog starter han alle skalaer med et tommelfingeranslag.

Skolen afsluttes med 15 små øvelsesstykker, hvoraf flere af dem er små perler.

Som i de andre skoler, vi har oversat, er den originale højrehåndsnotation $\wedge$ . .. erstattet med p, i, m, a.

Dette billede tilskrives at forestille Mertz, men der er ingen sikkerhed for ægtheden